

úkonů exekučních, a nakládati po vlastním uznání s věcmi v exekuci po-
jatými, zejména tedy zabavenými. Nad to pak trestní předpis § 3 zák. o
mař. ex. nerozeznává, byla-li exekuce povolena meritorně právem, či li
nic. Zakazuje prostě komukoliv, by z úřed. opatření neodnímal předmětů
úřadem neb z příkazu jeho sekvestrovaných neb zabavených, byť se i to
nedělo v úmyslu a za podmínek uvedených v § 1 zák. Zcela správně vidí
proto naříkaný rozsudek těžisko této trestní normy v ochraně, které se jí
dostává autoritě úřadu v jeho věcných opatřeních a která autoritě té pří-
sluší bez ohledu na meritorní správnost nebo nesprávnost těchto opa-
tření, zvláště když uplatňovati jich nesprávnost je postiženému možno
návrhem ba i pouhým upozorněním ve smyslu § 39 č. 2 ex. ř., resp. stíž-
ností ke stoličce vyšší. Stížnost neprávem má za to, že § 39 č. 2 ex. ř. ne-
vztahuje se na případy meritorní nedovolenosti exekuce a že smysl jeho je
ten, že má dopomoci k uplatnění nároků osob třetích, jímž přísluší na
zabavené věci práva vylučující exekuci pro pohledávku vymahajícího vě-
řitele proti dlužníkovi. Proti tomu mluví jasné znění § 39 č. 2 ex. ř., jakož
i ustanovení § 37 ex. ř. o žalobě excindační. Na použitelnosti § 3 zákona
o mař. ex. nemohlo by ničeho měniti, opomenul-li orgán výkonný po-
známkou v zájemném protokole resp. relací u soudce exekučního zavdati
podnět k přezkoumání meritorní přípustnosti exekuce na kůži, z níž
obžalovaný prý vyráběl zboží pro vojenskou dodávku. Ostatně soud ne-
zjišťuje, nýbrž jen připouští možnost, že obžalovaný výkonnému orgánu
hlásil určení kůží. V každém případě bylo na obžalovaném, by se ujistil
o tom, že poznámka do protokolu, jemu přece k podpisu předloženého,
byla pojata, resp. by se ve vlastním zájmu staral o zrušení exekuce, po-
kládal-li ji za nepřípustnou. Poněvadž pak jest zjištěno, že obžalovaný
věděl o provedeném zabavení kůží a po stránce subjektivní se ke skut-
kové podstatě § 3 nic jiného — kromě úmyslnosti odnětí předmětů z úřed-
ního opatření — nevyžaduje, je důvod zmatečnosti rozsudku dle č. 9 lit. a)
§ 281 tr. ř. uplatňován zcela neoprávněně.

Čís. 65.

Předražování. S hlediska řetězového obchodu jest okolnost, že čin-
nost těch, kdož do rukou si pracovali, byla druh druhu vítanou, právě tak
nerozhodnou, jako okolnost, že pachatel byl oprávněn k obchodu s dotýč-
ným zbožím a že činnost jeho shodovala se s obchodní zvyklostí z doby
předválečné.

(Rozh. ze dne 3. července 1919, Kr I 118/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zma-
teční stížnost obžalovaných Marie H. a Isidora S. do rozsudku krajského
soudu v Liberci, jímž byli oba stěžovatelé uznáni vinnými přečinem dle
§ 23, č. 4 cís. nař. ze dne 24. března 1917 č. 131 ř. z., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost Isidora S. uplatňuje proti odsouzení pro přečin řetě-
zového obchodování především důvod zmatečnosti dle č. 9 lit. a) § 281 tr.

ř., snažíc se doličiti, že právně mylně použito na jednání obžalovaného § 23 č. 4 cís. nař. ze dne 24. března 1917 č. 131 ř. z. Než vývody její nejsou v podstatě než potvrzením správnosti právního posouzení věci stolicí prvou. Klade-li stížnost zvláštní důraz na to, že nalézací soud ve své správné a výstižné definici řetězového obchodování praví, že dopouští se obchodování takového, kdo se vsouvá mezi výrobce nebo legitimního překupníka a spotřebitele jakožto překupník obtížný, nevítaný, a dovozuje-li pak, že účastenství jednotlivých obžalovaných na obchodě, o který jde, nelze nazvat obtížným a že se jim, zvláště ani Isidoru S., nemohlo subjektivně jevití nevítaným, je to jen hra se slovy, pokud se týče nepochopení toho, s čího stanoviska rozuměti dlužno zmíněnému označení. Soud nalézací zřejmě použil zmíněného slova jakožto synonyma místo slova o obchodníku hospodářsky neužitečném a zbytečným, jenž se stanoviska celku, jemuž zboží zadržuje a zdražuje, arcí je také překupníkem nevítaným a obtížným. Nesejde tedy na tom, zdál-li se tomu kterému ze účastníků jeho předchůdce nebo nástupce překupníkem nevítaným. Jest-li blední, že navzájem nebudou si tito překupníci obtížnými, když pracuje jeden druhému do rukou a každému z nich jest součinnost ostatních vítána. Leč na tom nezáleží, rozhodným jest toliko, že takový způsob obchodování jest obtížný spotřebitelům, jichž zájmů dlužno jedině šetřiti. Spotřebitelům jest takové překupnictví obtížným, protože jsou při nedostatku dostatečné a vhodné nabídky nuceni nakoupiti zboží dražší a tím jsou dotčeni hmotně. Na čem záleží, je skutečnost, že žádným z prodávajících, nedostalo se sukno do spotřeby, a že na cestě od překupníka k překupníku jen se stále zdražovalo o provise těchto překupníků. A to je právě podstatou obchodování nezdravého, jemuž čeliti chce § 23 č. 4 cís. nař. Jím jest a zůstává i na straně obchodníka »legitimního«. Činiti rozdíl po této stránce nedopouští především zákon sám, nerozlišuje s hlediska trestních ustanovení o předražování mezi druhy subjektů uvedených tam forem deliktových. Rovněž nemluví ve prospěch obžalovaného jakožto obchodníka sukny citovaný ve stížnosti vládní výklad uveřejněný v č. 71 »Wiener Zeitung« z r. 1917. Právě ze slov jeho, že pohrůžky, již se tresce skupování a omezování obchodu, dlužno užití na všechny osoby, jež se vsunují v obchod předměty potřeby jako zbyteční překupníci, by využily válečného stavu k docílení překupnického zisku, plyne, že z trestního stíhání není vyňat nikdo, jakmile činnost jeho je povahy tuto naznačené. Praví-li pak další věta, že řetězové obchodování je pravděpodobno při překupnících, již jinak obchodem s dotýčnými předměty se nezabývají, není tím nikterak použití trestní sankce § 23 obmezeno na překupníky takové, nýbrž jen upozorněno na zjev, s nímž obchodování řetězové začasť v praxi se stíoubí. Naprosto tudíž není vyloučeno trestné obchodování řetězové při obchodníku jinak s hlediska předpisů živnostenských, pokud se týče, i s hlediska § 10 cís. nař. oprávněném a stížnost je na omylu, má-li za to, že obžalovaný, sám obchodník sukrem, nemůže býti trestán pro obchodování řetězové, prodal-li jiném uobchodníku téhož odboru. Možno připustiti, že vykonával svoji živnost, ale vykonával-li ji proti předpisům pokud se týče zákazům, je proto trestným jako kdokoliv jiný, kdo se tak zachová. Trestno je tedy, jak již řečeno a soudem nalézacím správně vytčeno, s hlediska spotřebitelova zbytečné a jen převod zboží do spotřeby zdržující a jeho cenu o výdělky překupnické zdražu-

jící převádění zboží z ruky do ruky. To pak je v tomto případě zjištěno a i ve stížnosti samé doznáno. Za pravidelných poměrů nebyli by se mohli obžalovaní odvážit přiraziti na zboží a je za zvýšenou cenu dále prodati, ježto by byli nenašli odbytu, jen mimořádné poměry, jež byly vyvolány válkou, umožnily jim, že byli s to prodati dále zboží dražší; v tom právě spočívá ono využívání mimořádných poměrů vyvolaných válkou, jež má na mysli cís. nař. ze dne 24. března 1917. Nerozhoduje naprosto jaké zvyklosti se utvářily na libereckém trhu v obchodu se sukny a látkami; cís. nař., o něž se jedná, platí právě pro ony mimořádné poměry, jež byly přivoděny válkou a jež uložily každému obchodníku jistá omezení, jichž nebylo zapotřebí, dokud poměr nabídky předmětů potřeby k poptávce byl pravidelným a přirozeným; za takových mimořádných poměrů nedopouští zákon právě toho, co jindy nebylo zakázáno; nějaké ohledy na jednotlivé překupníky musí tu zůstatí stranou; rozhoduje toliko zájem spotřebitelů, kteří potřebují zvýšené ochrany. Bylo proto v rozsudku zákona na jednání obžalovaného použito bezvadně. Důvod zmatečnosti dle č. 10 § 281 tr. ř. nepřichází již vlastně v úvahu, jelikož je pojmově vyloučeno, by použilo se na jednání obžalovaného ustanovení mírnějšího, jakmile je odůvodněno odsouzení dle ustanovení přísnějšího. Budiž však nicméně vzhledem k vývodům stížnosti poznamenáno, že ani místní zvyklosti v obchodu soukenickém nemohou býti překážkou v používání trestných předpisů, jimž se přičí, a že ani tvrzená nepatrnost provise stěžovatelovy nemá s hlediska § 23, č. 4, významu, poněvadž i neznačný zisk překupníkův přece jen zboží zdražuje a, je-li hospodářsky zbytečným, není-li úplatou za službu spotřebiteli prokázanou, chce mu cís. nař. řečeným ustanovením brániti jakožto zisku s hlediska výjimečného zákonodárství válečného neoprávněnému a nedovolenému. Prohřešili-li se stěžovatelé i proti předpisu § 13 nař. ministerstev obchodu a spravedlnosti ze dne 21. září 1917 č. 383 ř. z., není tím nijak řečeno, že by takto byla vyloučena skutková povaha přečinu, jimž byli stěžovatelé uznáni vinnými. Porušení předpisu § 13 zmíněného nařízení ze dne 21. září 1917 tresce se dle § 42 tohoto nařízení úřady správními, pročež nebylo věci nalézacího soudu zabývatí se otázkou, zda stěžovatelé se prohřešili i proti předem naznačenému ustanovení.

Čís. 66.

Do hlavní otázky o zločinu podílnictví na krádeži netřeba zvlášť pojati pachatelovu vědomost o původu věci z krádeže.

(Rozh. ze dne 12. července 1919, Kr I 215/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Františka S. do rozsudku zemského trestního soudu v Praze jako soudu porotního, jimž byl obžalovaný uznán vinným zločinem účastenství na krádeži v §§ 183, 186 písm. a, b, tr. z. naznačeným.

Důvody:

Neodůvodněna jest zmateční stížnost Františka S. opírající se o důvody v § 344 č. 6 a 11 tr. ř. Vytýká soudu, že porušil ustanovení § 318